

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MIŃSKU MAZOWIECKIM

SPRAWOZDANIE DOTYCZĄCE ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ORAZ POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ ZA 2025 ROK

MIŃSK MAZOWIECKI 2026

Zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Burmistrz Miasta składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

W odniesieniu do art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w roku 2025 zrealizowano następujące zadania własne w zakresie wspierania rodziny:

1. Realizowanie Programu Wspierania Rodziny w Mieście Mińsk Mazowiecki na lata 2025-2027.

Program Wspierania Rodziny w Mieście Mińsk Mazowiecki na lata 2025-2027 został opracowany z myślą o rodzinach z dziećmi, u których występują trudności w zakresie prawidłowego sprawowania funkcji opiekuńczo - wychowawczych. W szczególności skierowany był do rodzin zagrożonych wystąpieniem sytuacji kryzysowych oraz charakteryzujących się obniżoną wydolnością wychowawczą. Podstawowym celem podejmowanych działań jest wzmocnienie kompetencji rodzicielskich oraz przywrócenie rodzinie zdolności do samodzielnego i prawidłowego sprawowania funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Program Wspierania Rodziny realizowany był w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która określa ramy prawne podejmowanych działań oraz zakres kompetencji instytucji zaangażowanych w jego realizację. Stanowi on istotny element lokalnej polityki społecznej, ukierunkowany na systemowe wsparcie rodzin z dziećmi znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Zadania realizowane w ramach programu mają charakter kompleksowy i obejmują całą rodzinę, również w przypadkach, gdy dziecko zostało czasowo umieszczone poza rodziną biologiczną. Działania te ukierunkowane są na udzielanie wsparcia rodzicom w procesie odzyskiwania zdolności opiekuńczych oraz na stworzenie warunków sprzyjających reintegracji rodziny.

Wsparcie udzielane rodzinom ma charakter profilaktyczny i opiera się na zasadzie wczesnej interwencji, co pozwala na zapobieganie pogłębianiu się problemów wychowawczych i opiekuńczych. Działania te koncentrują się na diagnozie sytuacji rodzinnej, opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną oraz systematycznym monitorowaniu postępów. Szczególny nacisk kładziony jest na zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do prawidłowego rozwoju psychofizycznego, emocjonalnego i społecznego.

Priorytetem realizowanych działań jest również kształtowanie właściwych postaw wychowawczych, wzmacnianie systemu wartości oraz norm społecznych sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny. Wsparcie obejmuje m.in. poradnictwo, pomoc w organizacji opieki nad dziećmi, działania edukacyjne oraz współpracę z innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej podejmowane działania

wobec rodziny biologicznej mają na celu usunięcie przyczyn tej sytuacji oraz przygotowanie rodziny do ponownego przejęcia opieki nad dzieckiem.

2. Rozwijanie systemu asystentury rodzinnej.

Asystentura rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilizacji życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczanie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo–wychowawczych. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązywanie podstawowych problemów socjalnych, mieszkaniowych, materialnych, czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązywaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej, zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy, jak również motywuje do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki. Intensywna praca asystenta z rodziną, jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez Sąd dziecka/dzieci poza rodziną. Zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dzieci w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą lub umieszczone w placówce opiekuńczo–wychowawczej.

W 2025 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było 4 asystentów rodziny, którzy współpracowali z 52 rodzinami, w których wychowywało się 92 dzieci.

3. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2025 roku w pieczy zastępczej łącznie umieszczonych zostało 23 dzieci, w tym 16 dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej typu rodzinnego oraz 7 dzieci w pieczy zastępczej typu instytucjonalnego. W 2025 roku w pieczy zastępczej przebywało łącznie 89 dzieci, w tym 14 dzieci w pieczy zastępczej instytucjonalnej, a 75 dzieci w pieczy zastępczej rodzinnej. W 2025 roku 3 dzieci powróciło z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych. Ponadto w 2025 roku 9 dzieci opuszczających

pieczę zastępczą zostało usamodzielnionych. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej w roku 2025 wyniósł 1 079.390.74 złotych. Głównymi przyczynami umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej są: niewydolność opiekuńczo - wychowawcza rodziców, przemoc wobec członków rodziny, uzależnienia, choroby uniemożliwiające właściwe realizowanie władzy rodzicielskiej przez dorosłych.

4. Organizowanie w rodzinach przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze pomocy świadczonej przez rodziny wspierające.

Zgodnie z zapisami Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Niestety, pomimo prowadzonej od paru lat akcji informacyjnej oraz posiadaniu przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej upoważnień niezbędnych do zawierania umów z potencjalnymi rodzinami wspierającymi, jak dotychczas nie udało się ustanowić żadnej rodziny wspierającej dla rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2025 roku rozpowszechniał informacje o funkcji rodzin wspierających i ich roli. W ramach działań pracownicy rozpowszechniali ulotki „I Ty możesz zostać rodziną wspierającą”.

Pracownicy socjalni podejmowali współpracę z rodzicami biologicznymi oraz tworzyli i realizowali plany pracy z rodziną w celu powrotu dzieci z pieczy zastępczej pod ich bezpośrednią opiekę. Ponadto podejmowali współpracę z asystentami rodziny, kuratorami i instytucjami działającymi na rzecz rodzin.

5. Wzmacnianie kompetencji zawodowych i podnoszenie jakości usług świadczonych na rzecz rodzin.

W 2025 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej była prowadzona superwizja dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej współpracującymi bezpośrednio z rodzinami. Zrealizowanych zostało 10 spotkań superwizyjnych, z których łącznie skorzystało 21 osób, w tym 17 pracowników socjalnych, 3 asystentów rodzin i 1 psycholog.

Ponadto 15 pracowników socjalnych w 2025 roku uczestniczyło w 20 szkoleniach.

6. Organizowanie różnorodnych form integracji rodzin.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2025 roku na rzecz rodzin z dziećmi zrealizował trzy projekty socjalne takiej jak: Ferie zimowe z Fit&Joy – Edycja III, Wakacje z Fit&Joy – Edycja III i Rodzinne Warsztaty Mikołajkowe, w których wzięło udział łącznie 70 osób.

Projekt socjalny „**Ferie zimowe z Fit&Joy - Edycja III**”. Głównym celem projektu było przedstawienie dzieciom, w wieku 7-11 lat, alternatywnych i bezpiecznych form

spędzania czasu wolnego, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz integracja wśród dzieci z terenu miasta Mińsk Mazowiecki. Z tej możliwości spędzenia czasu wolnego podczas ferii zimowych skorzystało 21 dzieci.

Projekt socjalny „**Wakacje z Fit&Joy – Edycja III**” zorganizował zajęcia dla 20 osobowej grupy dzieci w wieku 7-11 lat z terenu miasta Mińsk Mazowiecki z rodzin zmagających się z problemem alkoholowym i doświadczających przemocy domowej, które korzystają z pomocy tutejszego ośrodka. Celem projektu było pokazanie dzieciom z rodzin, w których występuje przemoc domowa bądź uzależnienie od alkoholu, jak w bezpieczny i aktywny sposób mogą spędzać czas wolny razem z rówieśnikami, rozwijanie zainteresowań dzieci, zwiększenie poczucia wiary we własne siły i umiejętności, podniesienie samooceny, złagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie, a także rozwój ruchowy oraz zapewnienie opieki wychowawczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim we współpracy z Akademią Nauki - Twoje Centrum Edukacyjne zrealizował projekt socjalny „**Rodzinne Warsztaty Mikołajkowe**”. Ukierunkowany był on na pobudzenie aktywności rodzinnej w lokalnej społeczności, promowanie wartości rodziny oraz wzmacnianie więzi rodzinnych ze szczególnym uwzględnieniem czasu świątecznego jako tradycyjnego okresu pielęgnowania więzi międzypokoleniowych oraz pogłębienia bliskości i zaangażowania rodzinnego. Dodatkowym celem projektu było wzmocnienie kompetencji rodzicielskich w zakresie aktywnego i wartościowego spędzania czasu wolnego z dziećmi. W zajęciach wzięło udział 29 osób, w tym 9 rodziców i 20 dzieci.

7. Zapewnienie dostępu do profesjonalnego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego, umożliwiającego rodzinom radzenie sobie z trudnościami wychowawczymi.

W ramach projektu socjalnego Poradnictwo Specjalistyczne z zakresu Wspierania Dziecka i Rodziny prowadzono Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny w ramach, którego zapewniono dostęp do specjalistycznego poradnictwa dla rodzin mających problemy z pełnieniem funkcji opiekuńczo - wychowawczej. Celem działalności punktu było podniesienie u jego uczestników kompetencji w zakresie pełnienia ról opiekuńczo – wychowawczych oraz poprawa funkcjonowania rodzinnego i społecznego poprzez zwiększenie zakresu i dostępności usług. W ramach powyższego projektu w 2025 roku udzielono poradnictwa:

- prawnego - udzielono 20 porad dla 14 osób,
- psychologicznego - udzielono 20 porad dla 11 osób,
- pedagogicznego – udzielono 20 porad dla 11 osób,
- logopedycznego – udzielono 26 porad dla 12 osób.

Ponadto w 2025r. z pomocy psychologicznej świadczonej przez psychologa zatrudnionego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim skorzystały 134 osoby, w tym 104 kobiety oraz 30 mężczyzn. W okresie

sprawozdawczym udzielono łącznie 726 porad i konsultacji psychologicznych. Konsultacje realizowane były w różnych formach i miejscach, dostosowanych do potrzeb klientów, zarówno w siedzibie MOPS w Mińsku Mazowieckim, jak i miejscu zamieszkania klientów. W ramach pracy psychologicznej podejmowano w szczególności zagadnienia związane z kryzysem emocjonalnym, przemocą w rodzinie, uzależnieniami i współuzależnieniem, żalobą i stratą, doświadczeniami traumatycznymi, trudnościami w relacjach rodzinnych, problemami wychowawczymi, poczuciem samotności, zaburzeniami psychicznymi oraz zjawiskiem niedostosowania i wykluczenia społecznego. Pomoc psychologiczna realizowana była w formie poradnictwa psychologicznego, wsparcia psychologicznego, terapii psychologicznej, działań psychoedukacyjnych oraz interwencji kryzysowych. W uzasadnionych przypadkach klienci kierowani byli do odpowiednich specjalistów oraz instytucji.

8. Zapewnienie wsparcia psychologicznego i prawnego, wspierającego rodziców w powrocie dziecka pod ich opiekę.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2025 roku w ramach projektu socjalnego Poradnictwo Specjalistyczne z zakresu Wspierania Dziecka i Rodziny prowadził Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny, gdzie zapewniono dostęp do specjalistycznego poradnictwa dla rodzin mających problemy z pełnieniem funkcji opiekuńczo - wychowawczej. Celem działalności punktu było podniesienie u jego uczestników kompetencji w zakresie pełnienia ról opiekuńczo – wychowawczych oraz poprawa funkcjonowania rodzinnego i społecznego poprzez zwiększenie zakresu i dostępności usług. Z poradnictwa prawnego skorzystało 14 osób, a z poradnictwa psychologicznego 11 osób.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie objęło pomocą specjalistyczną i terapią 76 osób oraz udzieliło poradnictwa prawnego 270 osobom.

9. Organizowanie akcji informacyjnych podejmujących zagadnienia bliskie współczesnej rodziny i jej problemów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej za pośrednictwem plakatów i ulotek rozwieszanych na terenie miasta Mińsk Mazowiecki oraz pozostawianych w instytucjach i placówkach oświatowych organizował akcje informacyjne dotyczące zagadnienia współczesnej rodziny i jej problemów. Dodatkowe informacje dotyczące działań na rzecz rodziny zostały umieszczone na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz w mediach społecznościowych.

10. Wsparcie materialne rodzin z dziećmi znajdujących się w trudnej sytuacji socjalno - bytowej.

Realizując zadania ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim w 2025 roku objął świadczeniami pomocy społecznej **358 rodzin z dziećmi**.

Tabela 1. Typy rodzin objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RODZINY OGÓŁEM	358	1 238
w tym RODZINY Z DZIEĆMI OGÓŁEM	254	923
z tego o liczbie dzieci:		
1	106	280
2	83	304
3	48	231
4	11	61
5	3	20
6	1	8
7 i więcej	2	19
w tym RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	104	315
z tego o liczbie dzieci:		
1	46	102
2	38	120
3	12	51
4 i więcej	8	42

10.1. Dożywianie.

W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2025 r. w placówkach oświatowych z gorącego posiłku w formie obiadu skorzystało **251** dzieci. Otrzymane środki finansowe pozwoliły dofinansować pomoc w formie obiadu **83** dzieciom w przedszkolu w ilości **10288** posiłków oraz **168** dzieciom w szkole w ilości **15816** posiłków.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował także pomoc na podstawie programu osłonowego, z którego skorzystało **1** dziecko. W ramach programu z pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności skorzystał **5** rodzin składająca się z **15** osób.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał również pomocy w formie posiłku poza programem „Posiłek w szkole i w domu” realizowanej na podstawie Uchwały Nr LXVII.598.2023 Rady Miasta Mińsk Mazowiecki z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w formie pomocy rzeczowej, usług, posiłku, zasiłków okresowych i zasiłków celowych przyznanych pod warunkiem zwrotu. W tym przypadku pomocy udzielono **30** rodzinom, w których z posiłku skorzystało **53** dzieci.

Wydatki na realizację całego zadania wyniosły łącznie **399.336,04 zł**.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2025 roku udzielał również pomocy obywatelom Ukrainy w formie zasiłku celowego na pokrycie kosztów wyżywienia w placówkach oświatowych dla **9** dzieci na łączną kwotę **2840,10 zł**.

10.2. Stypendia i zasiłki szkolne.

W 2025 roku realizowana była pomoc materialna dla uczniów w formie stypendiów i zasiłków szkolnych. Do stypendium zakwalifikowane zostały rodziny, mające na utrzymaniu dzieci w wieku szkolnym i spełniające kryterium dochodowe ustawy o pomocy społecznej. W przypadku zdarzenia losowego - m.in. zgonu rodzica, nagłej choroby przysługiwał zasiłek szkolny niezależnie od dochodu rodziny. W roku 2025 **45** uczniom mińskich szkół wypłacono stypendium szkolne na łączną kwotę **81.323,83 zł**. Nie wypłacono żadnego zasiłku szkolnego.

Dla **1** ucznia – obywatela Ukrainy wypłacono stypendium szkolne na łączną kwotę **735,39 zł**.

10.3. Wypoczynek letni dzieci i młodzieży.

W okresie wakacji MOPS w 2025 roku uczestniczył w organizacji wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży. W 2025 roku z tej formy pomocy skorzystało łącznie **63 dzieci, z tego 18** dzieciom pokryto koszty wyjazdów letnich na kwotę **26.700,00 zł**. Jest to wzrost o **39** uczestników oraz wzrost wydatków o **10.050,00 zł** w stosunku do roku 2024.

11. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej.

Sprawozdania rzeczowo – finansowe z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres od 01-01-2025 r. do 30-06-2025 r. oraz za okres od 01-07-2025 r. do 31-12-2025 r. zostały sporządzane i przekazane elektronicznie w ustawowych terminach.

12. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie miasta.

Asystent rodziny we współpracy z pracownikami socjalnymi ośrodka na bieżąco monitorują sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Współpracują w tym zakresie również z pedagogami szkolnymi, wychowawcami, pracownikami służby zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz z Zespołem Interdyscyplinarnym.

13. Potrzeby związane z realizacją zadań wykonywanych z zakresu wspierania rodziny.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów, konieczne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych na terenie gminy działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny to m. in.:

1) zwiększenie zatrudnienia specjalistów, w tym asystentów rodziny i pracowników socjalnych.

Realizacja zadania polega na zapewnieniu odpowiedniej liczby specjalistów pracujących bezpośrednio z rodzinami wymagającymi wsparcia. Zwiększanie zatrudnienia pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny ma na celu podniesienie jakości świadczonej pomocy, skrócenie czasu reakcji na pojawiające się problemy oraz umożliwienie prowadzenia bardziej indywidualnej i kompleksowej pracy z rodziną.

Pracownicy socjalni realizują zadania związane z diagnozowaniem sytuacji życiowej rodzin, udzielaniem wsparcia w przewyżaniu trudności życiowych, inicjowaniem działań pomocowych oraz koordynowaniem współpracy z innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz pomocy społecznej. Z kolei asystenci rodziny prowadzą intensywną pracę z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze, wspierając je w poprawie funkcjonowania w życiu codziennym, rozwijaniu kompetencji wychowawczych oraz w dążeniu do samodzielności,

2) podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny oraz pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia,

3) zapewnienie środków na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych;

4) realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w związku z urodzeniem dziecka z ciężką chorobą i niepełnosprawnością.

5) monitoring sytuacji rodzin, dzieci w tych rodzinach, zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez pracowników socjalnych Ośrodka i asystenta rodziny oraz przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Ponadto w związku z planem przekształcenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych planujemy rozwijać swoją działalność w zakresie wspierania dzieci i rodziny przez wprowadzenie niepraktykowanej do tej pory formy wsparcia tj. utworzenie mieszkania treningowego, w którym osoby wymagające wsparcia (opuszczające pieczę zastępczą) będą uczyć się pod okiem trenerów samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego, zarządzania budżetem i dbania o higienę oraz rozwój poradnictwa mającego na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych i rozwiązywanie problemów prawno-bytowych w zakresie:

- a) prawnika: pomoc w sprawach alimentacyjnych, lokalowych czy rodzinnych,
- b) psychologa i logopedy: diagnoza i terapia zaburzeń rozwoju oraz emocji u dzieci,
- c) pedagoga: wsparcie w procesie edukacyjnym i rozwiązywanie trudności wychowawczych.